

Par atskurbšanas telpu izveides problemātiku

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas
Reģionālās politikas departamenta Teritoriālās pārvaldes un finanšu
politikas nodaļas vadītājs **Arnis Šults**
arnis.sults@varam.gov.lv tālr. 66016521

27.03.2013. Daugavpils

Īsa vēsture

- Augstākā padome 1991.gada lēma, ka Ministru padomei jānosaka kārtība un termiņi, kādos **veselības aizsardzības iestādēm** tiks nodota funkcija - alkoholiķu, toksikomānu un narkomānu atskurbināšanai. *Uzdevums netika izpildīts un nav arī atcelts.*
- 2004.- 2013.gads – saskaņā ar MP rezolūcijām un vairākiem MK lēmumiem, jautājuma risināšanā iesaistās IeM, VM, RAPLM, LPS, LLPA un Valsts policija, kur minēto sarakstu pēdējos gados papildina arī citas valsts institūcijas LM, TM, FM un Pārresoru koordinācijas centrs.
- 2009.gadā MK neatbalstīja IeM sagatavoto koncepciju ar vairākiem piedāvātiem risinājumiem, jo valstī bija sākusies ekonomiskā krīze, bet sistēmas izveidošanai tika prasīti vairāki miljoni latu.

Ar problēmas risināšanu saistītie normatīvi

- Saskaņā ar **Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu**, par alkoholisko dzērienu lietošanu un atrašanos aizskaroši reibuma stāvoklī sabiedriskās vietās ir paredzēta administratīvā atbildība. Šādas administratīvās lietas izskata **valsts policija vai pašvaldības policija**.
- No likuma par „**Par policiju**” izriet, ka policijas darbiniekam ir tiesības nogādāt attiecīgās personas **speciāli iekārtotās telpas līdz atskurbšanai, kuras atrodas policijas iestādē**.
- **Starptautiskās statistiskās slimību un veselības problēmu klasifikācijā** noteikts, ka personām, kuras tiek nogādātas uz atskurbšanas vietām ir konkrēta medicīniskā diagnoze – **akūta intoksikācija**.
- **Ārstniecības likums** - slimību diagnostika ir ārstniecības sastāvdaļa un to var veikt tikai ārstniecības personas, kam ir medicīniskā izglītība.
- **Likums „Par pašvaldībām”** - viena no pašvaldību autonomajām funkcija ir **piedalīties** sabiedriskās kārtības nodrošināšanā. Likumos un MK noteikumos nav noteiktas tiesības un pienākumi, kādā veidā pašvaldības piedalās noteiktās funkcijas izpildē. *Sabiedriskās kārtības funkciju, atbilstoši normatīvos noteiktām prasībām valstī nodrošina valsts policija.*

Iemesli personas nokļūšanai atskurbtuvē

Persona, kurai
nepieciešamas atskurbt

Sabiedriskā
kārtība,
neadekvāta
uzvedība

Rezultātā
akūta
intoksikācija

Vienkārši
jāizguļas

“Dzīvesveids”

Praktiskā situācija republikas pilsētu grupā

- **Daugavpils** - Detoksikācijas palāta SIA “Daugavpils reģionālā slimnīca” Narkoloģiskajā nodaļā.
- **Rēzekne** - Detoksikācijas palāta SIA “Rēzeknes slimnīca”.
- **Jelgava** - Medicīniskās atskurbtuves nodaļa, kura ir pašvaldības policijas struktūrvienība ar savu reglamentu.
- **Liepāja** - pie Pašvaldības policijas ir īslaicīga aizturēšanas telpa.
- **Jūrmala** - Pašvaldības policijā speciāli iekārtotas telpas.
- *Ventspilī, Jēkabpilī, Valmierā un Rīgā nav oficiāli izveidotas atskurbšanas telpas ne valsts policija, ne pašvaldību policijā, ne medicīnas iestādē.*

VARAM rīcībā nav informācija, ka speciālas atskurbšanas telpas ir izveidotas citās Latvijas pašvaldībās

Jautājumi diskusijai

1. Ja aiztur cilvēku alkohola reibumā, klasificējot to pēc LAPK, vai tas nozīmē, ka policijas līdzdarbība ir neizbēgama ? (*kontrolē par personu, kura dzērumā izdarījusi NN, kura ir agresīvi noskaņota, administratīvās lietas noformēšana*)?
2. Kā risināt jautājumu par pašvaldības policijas izveidi valstī, ja lēmumu par tās izveidi pašvaldības pieņem brīvprātīgi un to pienākumu apjoms ir noteikts atšķirīgs?
3. Vai atskurbšanas telpu izveides jautājums ir policijas vai veselības iestāžu kopdarbība, kur bāzi var veidot viena no iestādēm?
4. Vai atskurbšanas telpu tīklu racionālāk būtu veidot uz valsts policijas vai veselības iestāžu tīkla valstī?
5. Cik liels ir jābūt attālumam līdz atskurbtuvei, lai personas nogādāšana atskurbtuvē neradītu nesamērīgi lielas transporta izmaksas?
6. Vai optimāls tīkls būtu bijušie rajonu administratīvie centri, vai tikai esošās republikas pilsētas, vai kaut kas vidējs starp abiem?
7. Vai pašvaldībām būtu pieņemams, ka kompetentā valsts iestāde slēdz deleģēšanas līgumu ar attiecīgu pašvaldību vai veselības iestādi?
8. Ko darīt ar patstāvīgajiem klientiem, vai šādā gadījumā nav nepieciešama īpaša valsts sociālā programma?
9. Kam jāmaksā par personu bezatbildību -valstij, pašvaldībai , personai vai solidāri?

